

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnium
Gentium, Et || Rerum Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

5 de Patria potestate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

sed effi. acem ad agendum. cum per maritum, consensum in eo cum tacuit, videatur. Neque nouum in iure est, pactum valere, et si agi eo non possit tunc, cum sit, sed in futurum: vt filia. p. i. c. i. potest. Paul. l. heredi. 22. §. filia. de pati. l. 2. P. i. 4. ne de dote agat, cum sui iuris esse cepit: & filia. de eo quod ei sub conditione legatum est. Et confirmatur saepe contractus, qui potuit infirmari submoto impedimento & non proposito: veluti apud Martialem Iuriscōsult. fundum dotalē maritus vendens & tradens. decedente muliere in matrimonio. & dote cedente l. ro. mariti recte vendidisse videtur, nec fundus euelli potest. Martia. l. fundum dotalē. 17. de fund. dotal. l. 23. l. c. i. 5. P. cum vir. de vsucap. Quamquam si in eum casum non incidisset dotalē prædium, non potuisset legitime defendi emitto, vt pote prohibente alienationem & obligationem lege. l. 4. de fund. dotal. in P. l. 1. §. cum lex Julia. de rei vxor. act. C. §. 1. quibus alien. lic. vel non. ¶ Excipitur ¶ etiam in hac quæstione prohibitionis contractuum. casus in quo liber & cum effectu cum nupta contrahitur sine auctoritate mariti, si ea sit meretrice publica. Contractus quippe de ea negotiatione, quam exercet, sine marito rati sunt. §. 4. de stat. person. in consuet. Bitor. & ibi Boer. Sic enim & eo casu cum filio. etiam licet contrahere sine consensu patris, Bal. in Macedoniani. in vlt. quest. ad Maced. C. Frانسisco. Aret. cons. 73. col. 3. ¶ Solutur ¶ hęc potestas maritalis morte mariti per quam vxor fit libera a lege viri. c. pen. & si. de sec. nupt. 1. ad Corinth. 7.

De patria potestate. Cap. 5.

Lib. I. Instituti. 9. Lib. 8. C. tit. 47.

- 1 Filius sui dicuntur qui in potestate parentum sunt.
- 2 Filius ex iustis nuptiis procreati in potestate parentum sunt, maritum non feminarum.
- 3 In filios potestatem Romani propriam sibi faciunt, verum iurisdictionem esse docentur.
- 4 Filius iure Gallico in potestate parentum cum vitæ & necis auctoritate.
- 5 Eadem in liberos potestas necis Persis & Mosconis, & alii.
- 6 In filios Græcis omnibus parentibus non erat vitæ necis.
- 7 In filios quos dederit parentibus Romulus potestatem.
- 8 Filium occidentis a. ad. Egyptios patris patria leuis.
- 9 Potestatis necis & aliorum in liberos causa & rationes. Prior a summa amicitia patris in filios.
- 10 Filius patris.
- 11 Filiorum causa parentes valde sanient.
- 12 Filio saepe paratur ob patris dolorem.
- 13 Filii prauitate vincit paternam beneuolentiam.
- 14 Filios in omnibus obedire parentibus, iubet lex diuina, vt alia iura.
- 15 Filios laudat parentum imprecationes.
- 16 Filios nequeunt regere parentibus beneficia ab eis accepta.

Liberi, ¶ qui in potestate parentum iure ciuili, sui dicuntur, titulo de suis & legitimis liberis, §. sui autem. de heredi. qua ab iure. de her. ap. Justin. l. pater alterius non sit potestatis: nam tunc filii auo sui nacerentur nepotes non patri, §. p. de pat. pot. l. sic enuenerit. 21. ad leg. Jul. de adu. in P. l. 4. de iis qui sui sui vel ai. sur. in P. Mortuo tamen auo in patris potestate fiunt, Vlp. in l. nepotes in 2. §. eo. Igitur ¶ in potestate parentum sunt liberi, quos ex iustis nuptiis procreauerunt, §. 1. de patr. pot. ap. Justin. can. fin. de conuers. conu. Vlp. in epist. i. 5. l. 3. de iis qui sui sui. Et de ex iis nati, l. §. eod. l. si maritus. 7. de pot. pot. C. Quod iuri duodecim tabularum adscribit Alexander ab Alexandro lib. 6. gen. dier. c. 10. Ego antiquius censeo, & referendum hoc ius ad leges Romuli, quibus vitæ necisq; potestas in filios dabatur, vt didicimus ex Dionysio Halicarnasico lib. 2. antiq. Roman. In potestate autem marium parentum, non matrum esse existimandum est: quia matres non habent liberos in potestate §. femina de adop. l. mulierem. C. de ceteri. de hered. qual. & differ. ap. Justin. l. nulla de ius & leg. §. 4. §. nam testamentum, de bono. poss. cont. tab. l. nam & femina de adop. 1. in P. quod ipse, vt diximus, tutela gentiana, & non sunt suæ potestatis, ideo nec alios regere possunt. ca. indecorum. ca. 3. de ata. & qual. t. nec alios in sua potestate habere, d. l. sic enuenerit. ad l. l. de adu. l. si de legit. iure. l. 5. C. tit. 30. §. minores. de excusa. ius. l. si ius habeo. ad senat. Maced. P. Ita filii sequuntur familiarum patris, non matris, l. cum legimus, de sta. homi. §. penul. de patr. pot. §. 1. de leg. agnat. iur. quamquam & filius matri ac patri reuerentiam debeat, congruentius. §. l. filia tua. §. de patr. pot. C. alimentaria l. si quis a liberis, de liber. agnos. & successione, l. nam et si parentibus, de iust. i. ff. P. §. 1. ad Senat. Te. i. l. 1. & tot. tit. l. 6. C. tit. 5. ap. Justin. a. Sc-

cundum enim ius rigidissimum patris filius est, non matris: secundum autem humanum, vtriusque vt scribit Phalaris ad vxorem Erythriam, epist. 54. Quare ¶ & iura illis potestatis quædam sunt communia, vt videbimus. Romani hanc potestatem sibi vt peculiarem vindicant, neque nationes alias tanta potestate in liberos vt tradunt, §. 1. de patr. pot. l. 3. de his qui sui sui vel alie. iur. Vlp. l. 1. §. 1. vers. si quis ita. de rei vxor. act. P. Quod tamen, pace illo- rum dictum sit, falsum est: nam & iurisdictionem esse eandem ex moribus aliquarum nationum sigillatim enumeratarum, colligere licet: atque ex rationibus, quibus suffulta est patria potestas. In ¶ Gallia certe & filii sunt in potestate parentum, vt quem admodum olim apud Romanos vitæ & necis potestas patri concedebatur, sic & apud Gallos teste Iulio Casare lib. 6. commen. belli Galli. & Prospero Aquitano epist. 0. Illudque docent consuetudines scriptæ variæ locorum regni, quæ & modos emancipationis præscribunt, vnde & potestatem præscribere opus est. Cum vt dicemus, emancipatio sit liberatio a patria potestate. Atque Bartholomæus Chassaneus ad §. 3. m. des enfans de plusieurs lieuz, in gl. 1. vers. licet. gl. §. 1. Et in cons. Burg. notat fuisse iudicatum suo tempore in senatu Parisiensi, filios Gallorum esse in potestate parentum. Vt non sit audiendus Accursius & sequaces in §. ius autem. in verb. Romanorum. de patr. pot. & ibi inter. qui Francigenas dicunt non habere filios in potestate, hoc enim verum non est, si Francigenas intelligas Gallicos populos, etsi referas ad tempus Iulii Casaris: quamuis non eam iusticiam hodie illam potestatem ex destitutum & moribus fuisse vel abolitionem omnino, vel valde imminutam, vt ex effectibus patriæ potestatis consistit, quos sequi oportet, cum moribus conitate dicatur hæc potestas, l. patre furioso, de his qui sui sui vel alie. iur. in P. Patris potestas ¶ apud Persas habebat quoque imperium tyranni: im quæ heri in seruis, vt ait Aristoteles lib. 8. Ethicor. ad Nicoma. c. 20. Eandem potestatem necis & vitæ apud Moscouitas in filios, scribit Sigismundus Liber Baro, comment. rer. Moscouit. Sub lege naturæ & gentium illud ipsum receptum mihi persuadere, ex eo quod & Abraham voluit filium proprium sacrificio Deo immolare, Genes. 21. quod certe nec cogitasset, si lex aliqua prohibuisset. Græcis omnibus ¶ non eandem fuisse testatur Dionysius Halicarnasæus in 2. antiq. Rom. Quis formæ, inquit, viuendi Græcis condiderunt ciuitatis, certum quoddam tempus admodum breue prescripserunt, quo liberi essent subditi patribus. Quædam ad annu. spæbe. tatis tertium, quidam tamisper dum illi ex uis manserunt: nonnulli donec publice inter viuos adscripti fuerint, quem admodum e Solonis, Pittacis, Charandeg, legibus acceptant, quorum magna celebratur sapientia. Penas etiam in contumaces filios statuerunt non graues permutentes patribus eos ex hereditate, domo uel pellere, præterea nihil quæ non sufficunt ad compescendam inuentis uersariam, moresque præfatos, neque contumacia: eos honestatis leui brachio possunt ad modestiam redigi. Quapropter apud Græcos saepe in dæcora. n. ita in parentem committunt liberi. Romanorum ¶ autem legislator (id est ¶ Remulus) omnem ¶ ita dicam potestatem dedit patri in filium, idque toto vitæ tempore: sine in carcere, em ex m. m. i. s. s. ut flagris cadere, sine vitium ablegare ad rustica opera, sine necare liceat, etiamsi filius trahebat Rempublicam, etiamsi magistratus gerat maximus, etiamsi liberatus laudem publice sui emerit. ¶ Quod ¶ firmat postea ex- er. plis idem Dionysius. Apud Egyptios Diod. Sic. lib. 2. B. blio, pena mortis patri non statuebatur, qui filium occidisset, sed lege tantum cautum erat, vt tribus diebus noctibusque, circa defuncti corpus adfisteret, adhibita quoque & adstante publica custodia. Non enim iustum putarunt, ob interfectum filium eum vitæ priuari, qui auctor eius vitæ fuisset, sed dolore & facti poenitentia affligendum. Sed ¶ hanc potestatem magis planam facient causæ potestatis: quarum prior a naturali parentum in liberos affectu pendet, ob quem nulli alii tutius vel plenius potestas & tutela liberorum committi potuit, nec probe vel cum ratione libera adimi vel imminui l. si de cura. furio. C. Valde enim imo omnino student natura impellente, illorum salutis, honoris, bonisque, l. scrip. vnd. lib. P. l. cum ratio, de bon. damnat. in P. Dicitq; inde videtur filii ¶ ius ¶ ab amicitia. Aristoteles lib. 8. Ethicor. ad Nicoma. c. 10. ¶ existimat societatem patris ad filium regni præ se ferre effigiem. Nati enim, inquit, patri sunt cura. Et hinc Homerus louem patriem vocasse, ipsum namque regnum imperium est suapte natura patrum. Et regis amicitiam in eos qui reueruntur, in excellentia beneficis consistere: conferri enim beneficia in eos qui ab ipso reueruntur. Siquidem cum sit bonus, curam ipsorum habet, quod bene se se habeant, ut omnium pastor: sic natura pater filiorum. ¶ Et alius nepo-

